

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

RUDNIKA MRKOG UGLJA „BREZA“ D.O.O.

za 2016. godinu

Broj: 09-66/17

Sarajevo, avgust 2017. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA.....	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	4
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	7
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
6.1	<i>Bilans uspjeha.....</i>	8
6.1.1	Prihodi.....	8
6.1.1.1	Poslovni prihodi	8
6.1.1.2	Finansijski prihodi	9
6.1.1.3	Ostali prihodi	9
6.1.1.4	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	9
6.1.1.5	Prihodi po osnovu ispravke greške iz ranijih godina	10
6.1.2	Rashodi	10
6.1.2.1	Poslovni rashodi.....	10
6.1.2.2	Finansijski rashodi.....	13
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	13
6.1.3	Vanbilansna evidencija	13
6.1.4	Finansijski rezultat	13
6.2	<i>BILANS STANJA</i>	13
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	13
6.2.2	Tekuća sredstva	17
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji.....	17
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	18
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani, aktivna vremenska razgraničenja i gubitak iznad visine kapitala	18
6.2.3	Kapital	20
6.2.4	Obaveze	21
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	21
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	21
6.2.4.3	Ostale obaveze	23
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	23
6.3	<i>IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....</i>	24
6.4	<i>IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU</i>	24
6.5	<i>BILJEŠKE uz finansijske izvještaje</i>	24
7.	JAVNE NABAVKE	24
8.	OSTALI NALAZI	26
8.1	<i>Sudski sporovi</i>	26
8.2	<i>Potencijalne obaveze</i>	26
9.	KOMENTAR	27
IV.	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	28
	<i>Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine.....</i>	29
	Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine	31
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine	33
	(INDIREKTNA METODA).....	33
	Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine	35

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izveštaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izveštajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja **Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza za 2016. godinu**, koji obuhvataju Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo **Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izveštaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izveštaji **Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izveštajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izveštaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje:

1. Nekretnine, postrojenja i oprema sadašnje vrijednosti **105.264.430 KM** nisu iskazane u skladu sa odredbama paragrafa 29. MRS 16- Nekretnine, postrojenja i oprema kojim je definisano da subjekt treba odabrati ili model troška ili model revalorizacije kao svoju računovodstvenu politiku i treba tu politiku primjeniti na cjelokupnu grupu nekretnina, postrojenja i opreme. Društvo za dio imovine koristi model revalorizacije, a za dio model troška iskazivanja stalnih sredstava nakon početnog priznavanja (tačka 6.2.1 Izvještaja);

2. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvještaja, Društvo nije izvršilo mjerjenje nadoknade vrijednosti sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda (tačka 6.2.1 Izvještaja);
3. Društvo nije vršilo obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha uglja, u skladu sa MRS 2 - Zalihe i Računovodstvenim politikama, te nije moguće utvrditi efekte odstupanja između proizvedene i realizirane količine uglja, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja uglja (tačka 6.2.2.1. Izvještaja);
4. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje zaliha, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalažu članovi 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekti na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati (tačka 6.2.5. Izvještaja);
5. Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 11.203.979 KM. Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je 88.164.428 KM, što zajedno sa iskazanim gubitkom izvještajne godine premašuje ukupan kapital Društva za 1.760.407 KM. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 95.131.380 KM (od čega se na poreze i doprinose po osnovu isplaćenih plata zaposlenima odnosi 69.504.112 KM), a tekuća imovina iskazana je 2.641.567 KM. Protiv Društva se vodi značajan broj sudskeih sporova ukupne vrijednosti 24.005.194 KM. Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Zabilješkama uz finansijske izvještaje u skladu sa MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (tačka 6.5 Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, finansijski izvještaji Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza, ne prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2016. godine, rezultat poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) moraju poduzeti aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem (tačka 6.5 Izvještaja).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza, je takođe odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza** za 2016. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje:

1. Društvo duži niz godina isplaćuje plate bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa, tako da su na dan 31.12.2016. godine, iskazane obaveze po neuplaćenim porezima i doprinosima 69.504.112 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima, članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakona o porezu na dohodak i članom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak (tačka 6.2.4.2. Izvještaja);
2. Regres za godišnji odmor isplaćen je u ukupnom iznosu 1.295.677 KM (905 KM po zaposleniku). Za razliku između oporezivog i neoporezivog dijela isplaćenog regresa obračunati su porezi i doprinosi, ali isti nisu plaćeni u skladu sa Zakonom o doprinosima (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);
3. Uprava nije provodila postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke u ukupnom iznosu 62.240 KM i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabavki u ukupnom iznosu 369.615 KM (tačka 7. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza** za 2016. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 16.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o rudarstvu FBiH,
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima,
- Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH,
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza (u daljem tekstu Društvo) osnovano je 1907. godine. Nakon brojnih statusnih promjena Društvo je registrovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću na osnovu Rješenja Opštinskog suda Zenica od 25.07.1999. godine u 100% vlasništvu Federacije BiH.

Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine br. 12/09 od 14.01.2009. godine o prenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja na JP Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo izvršen je prenos 100 % udjela Federacije BiH u Društvu na JP Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo. Društvo je zadržalo dotadašnji oblik organizovanja i ostalo samostalni privredni subjekt, a JP Elektroprivreda BiH (u daljem tekstu: Vladajuće društvo) na osnovu vlasništva vrši vlasnička i ostala upravljačka prava i ima status Vladajućeg društva Koncerna Elektroprivreda BiH.

Shodno tome, 25.09.2009. godine, Skupština Društva donijela je Statut kojim je izvršena promjena vlasnika udjela, promjena firme Društva i statusa, utvrđena organizacija Društva, i druge promjene. Društvo je upisano u registar Općinskog suda u Zenici Rješenjem broj: 043-0-Reg Z-09-0001405 dana 07.09.2009. godine pod nazivom JP Elektroprivreda BiH d.d.-Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o.-Breza i u 100% je vlasništvu JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Prema Rješenju Opštinskog suda u Zenici o izmjenama podataka od 15.02.2017. godine, kapital Društva iznosi 42.071.376 KM i isti je usaglašen sa iznosom iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama Društva.

Osnovna djelatnost Društva je vađenje i briketiranje mrkog uglja, koje se obavlja u tri pogona: Sretno, Kamenica i Prerada uglja.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost 15.12.2008. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva, uređen je način rada i rukovođenja Društvom, te opis radnih mjesta. Istim su sistematizovana radna mjesta za 1.387 izvršioca, a na dan 31.12.2016. godine bilo je 1.247 zaposlenih, od čega je 293 invalida II kategorije i 10 invalida rada II kategorije, koji privremeno nisu radno angažovani uslijed nemogućnosti rasporeda na odgovarajuće poslove i radne zadatke.

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava koju čine direktor i tehnički direktor.

Društvom rukovodi direktor Čamil Zaimović, imenovan dana 27.01.2016. godine na funkciju vršioca dužnosti, a Odlukom Nadzornog odbora od 30.03.2016. godine na funkciju direktora na mandatni period od četiri godine.

Skupština Društva je u 2016. godini održala 10 sjednica na kojima su predsjedavajući bili ovlašteni predstavnici 100% vlasnika kapitala (Elektroprivrede BiH d.d.). Na sjednici održanoj 02.12.2016. godine Skupština je donijela Odluku o neusvajanju Izvještaja o finansijskom poslovanju sa bilansom stanja i bilansom uspjeha, Izvještajem vanjskog revizora, Izvještajem Nadzornog odbora i Izvještajem Uprave za 2015. godinu.

Nadzorni odbor se sastoji od tri člana i čine ga: Muamer Salkić – predsjednik, Edžnan Avdukić- član i Amer Hodović – član, imenovani Odlukom Skupštine Društva 30.03.2016. godine na mandatni period od četiri godine. Na sjednici održanoj 27.02.2017. godine donesena je Odluka o usvajanju Izvještaja o završnom obračunu Društva za 2016. godinu radi dostavljanja seta finansijskih izvještaja Finansijskoj informatičkoj agenciji. Na sjednici održanoj 31.05.2017. Nadzorni odbor je donio Odluku o utvrđivanju prijedloga Odluke o usvajanju Izvještaja o poslovanju Društva za 2016. godinu s napomenom da se isti upućuje Vladajućem društvu na saglasnost.

Sjedište Društva je u Brezi, u ulici Branilaca grada b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i dali bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od januara 2017. godine do juna 2017. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) prvi put vrši finansijsku reviziju Društva.

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2016. godinu izvršila je revizorska kuća KPMG B-H d.o.o. za reviziju i suzdržala se od davanja mišljenja na finansijske izvještaje.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena Statutom, detaljno je razrađena Pravilnikom o radu, u okviru kojeg je posebno uređena i sistematizacija poslova i radnih mjesta.

Društvo je usvojilo značajan broj internih akata i pisanih pravila kojima su najvećim dijelom uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Društvo je donijelo Računovodstvene politike koje su u najvećem dijelu usklađene sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda, ali se isti ne primjenjuju dosljedno. Potrebno je istaći i da je Nadzorni odbor Vladajućeg društva u toku 2015. godine na prijedlog Odbora za reviziju donio Odluku o promjeni računovodstvene politike naknadnog vrednovanja stalnih sredstava sa modela revalorizacije na model troška i naložio zavisnim društвima da usklade svoje Pravilnike o računovodstvu i računovodstvene politike u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika Vladajućeg društva. Do okončanja revizije Društvo nije izvršilo usklađivanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Također, utvrdili smo da sistem internih kontrola nije uspostavljen u svim procesima poslovanja i to u dijelu: donošenja rebalansa plana poslovanja; zbog značajnih odstupanja planiranih i ostvarenih pozicija; stalna sredstva nakon početnog priznavanja ne vrednuju se u skladu sa odredbama paragrafa 29. MRS 16- Nekretnine, postrojenja i oprema; nije vršena procjena vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava; zalihe nisu vrednovane u skladu sa MRS 2- Zalihe;

nisu vršena rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima i po osnovu obaveze za obnovu zemljišta korištenog za vađenje uglja u skladu sa MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Društvo nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama; plate se isplaćuju bez uplate doprinosa na i iz plata, već duži vremenski period, što nije u skladu sa Zakonom o doprinosima i Zakonom o porezu na dohodak; regres je isplaćen bez pravnog osnova, mimo odredbi Opštег kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH; odredbe Zakona o javnim nabavkama nisu dosljedno primjenjivanje; popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa zakonskim propisima.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Preporuka:

- *Izvršiti usklađivanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Vladajućeg društva.*

Interna revizija

Statutom Društva i Ugovorom o vođenju poslova između Vladajućeg društva i Zavisnog Društva RMU Zenica od 16.11.2009. godine definisano je da poslove interne revizije Društva obavlja Odbor za internu reviziju i Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva. U skladu sa Programom rada za 2016. godinu Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva u 2016. godine obavljao je revizije: finansijskih izvještaja po polugodišnjem i godišnjem obračunu za 2016. godinu, postupaka javnih nabavki u 2015. godini, nekretnina- postojanja, vlasništva i evidentiranja na dan 31.12.2015. godine. U Izvještajima su konstatovane nepravilnosti, date su preporuke za njihovo otklanjanje, ali nismo se uvjerili da su ispoštovane, jer se značajan dio preporuka ponavlja već duži period.

Preporuka:

- *Postupiti po preporukama Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva.*

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja za period 2016.-2018. godina, usvojen je od strane Skupštine 19.2.2016. godine, a uz prethodnu saglasnost Vladajućeg društva.

Osnova za izradu trogodišnjeg plana poslovanja su Pravilnik o planiranju i Smjernice za izradu trogodišnjeg plana.

Osnovna polazišta za izradu trogodišnjeg plana poslovanja između ostalog su: elektroenergetski bilans JP EPBIH za planski period, ciljevi i strateška opredjeljenja Koncerna, dugoročni plan razvoja sa strategijskim planom.

Godišnji plan poslovanja za 2016. godinu, nije donesen posebno, a niti posebno usvojen, nego kao dio trogodišnjeg plana poslovanja koji se odnosi i na 2016. godinu.

Trogodišnjim planom poslovanja obuhvaćeni su prihodi, rashodi, kapitalna ulaganja sa izvorima finansiranja, tekuće i investiciono održavanje, plan nabavke i plan ljudskih resursa.

Planom predviđene kategorije ostvarene su u sljedećim iznosima:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2015. god.	Plan za 2016. god.	Ostvareno u 2016. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	28.260.286	41.255.000	35.955.520	127,23	87,15
II	Rashodi	50.976.945	41.240.000	47.159.499	92,51	114,35
III	(Gubitak)/Dobit (I-II)	(22.716.659)	15.000	(11.203.979)	-	-

Društvo je iskazalo ukupne prihode 35.955.520 KM, što je za 13% manje u odnosu na planirane. Ostvareni prihodi u odnosu na prethodnu godinu veći su za 7.695.234 KM ili 27%.

Ukupno ostvarena proizvodnja uglja u 2016. godini, iskazana je 541.639 tone, što je 98% od ukupno planirane proizvodnje. Kako se navodi u Izveštaju o poslovanju Društva, lošiji kvalitet uglja imao je za posljedicu nižu prodajnu cijenu, a što ima direktni uticaj na ostvareni prihod.

Ukupno ostvareni rashodi za 2016. godinu, iskazani su 47.159.499 KM, te su u odnosu na planirane veći za 14%. Ostvareni rashodi u odnosu na prethodnu godinu manji su za 3.817.447 KM ili 7%.

Iako je došlo do značajnog odstupanja ostvarenih od planiranih pokazatelja, Društvo nije sačinilo Rebalans plana, što je bila obaveza u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, kojim je regulisano da će Plan poslovanja za period za koji je donesen predstavljati osnov poslovnih aktivnosti u pogledu onih pitanja koja sadrži.

Uprava Društva nije dostavila usvojeni Trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila dužna u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH:

Preporuke:

- *Uprava Društva treba na godišnjem osnovu razmotriti plan poslovanja, te u slučaju potrebe, a u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže član 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.*
- *Trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.*

Godišnji finansijski izvještaji za 2016. godinu koji obuhvataju Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan, Izvještaj o novčanim tokovima- izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama u kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	KM	01.01. - 31.12.2016.	01.01. - 31.12.2015.
PRIHODI	35.955.520	28.260.286	
Poslovni prihodi	34.721.997	27.757.195	
Prihodi od prodaje robe	276.269	404.266	
Prihodi od prodaje učinaka	34.284.116	27.190.467	
Ostali poslovni prihodi	161.612	162.462	
Finansijski prihodi	260.383	132.407	
Ostali prihodi i dobici	867.549	115.322	
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	32.384	3.896	
Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika	73.207	251.466	

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi se priznaju u trenutku isporuke proizvoda, opreme i obavljanja usluga kada je značajan dio rizika i koristi od vlasništva prešao na kupca, te kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi i iznos prihoda se može pouzdano izmjeriti.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 34.721.997 KM, a čine ih prihodi od prodaje roba i učinaka, i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje robe iskazani su 276.269 KM i odnose se na prihode ostvarene u prodavnici koja je bila u krugu rudnika (zatvorena krajem godine) 147.138 KM, prihode od prodaje nafte sa benzinske pumpe u maloprodaji 98.272 KM i prihode od prodaje sa skladišta rezane građe 30.858 KM.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su 34.284.116 KM, a odnose se na prihode od prodaje uglja povezanim pravnim licima 30.727.143 KM, prihode od prodaje uglja trećim licima 3.403.802 KM, i prihode od prodaje učinaka u inostranstvu 153.171 KM. Cijene uglja po assortimanima (kocka, orah, grah i sitni ugalj), granulaciji uglja u mm i toplotnim vrijednostima u KJ/t utvrđene su Odlukom o cijenama i uslovima prodaje uglja za veleprodaju, maloprodaju i izvoz koju je donio Nadzorni odbor 30.01.2015. godine. Prema odluci jedinične cijene sitnog uglja prema toplotnoj vrijednosti su se kretale u rasponu od 5,40 do 6,30 KM/KJ (bez PDV-a). Navedenom Odlukom je definisano da se za sve assortimane uglja isporuka može izvršiti nakon avansne uplate od 100%, a za velike potrošače (Arcelor Mittal, Natron Hayat, Tvorница cementa Kakanj) isporuka može izvršiti uz poček uz ugovorno definisanje posla. Cijena i kvalitet uglja za Vladajuće društvo (Elektroprivreda BiH) odnosno Termoelektranu Čatići utvrđuju se posebnim ugovorom u skladu sa važećim Ugovorom o vođenju poslova između Vladajućeg društva i Društva. Ugovor sa Vladajućim društvom za 2016. godinu sklopljen je 06.01.2016. godine kojim je definisana nabavka 470.000 tona uglja procijenjene vrijednosti 34.897.500 KM. Ugovorom je definisana jedinična cijena toplote u uglju od 4,95 KM/GJ. Navedena cijena se koriguje obzirom na toplinsku vrijednost u rasponu od +15% za ugalj preko 15.100 KJ/t toplinske moći do -100% za ugalj ispod 10.500 KJ/kg i takav ugalj se ne plaća. Društvo je na osnovu sklopljenog Ugovora i Aneksa osnovnog Ugovora sa Vladajućim društvom, odnosno Termolektrani Čatići u toku 2016. godine isporučilo 517.150 tona sitnog uglja po prosječnoj cijeni od 59,4 KM/t. Društvo je sa ostalim većim kupcima (Arcelor Mittal, Natron Hayat, Tvorница cementa Kakanj, Udruženje penzionera Breza) sklapalo Ugovore po cijenama iz Odluke o cijenama i uslovima prodaje uglja i vršilo dekadno fakturisanje. Za sve ostale kupce ugalj je isporučivan na osnovu narudžbenice i avansnog plaćanja, uz fakturisanje po isporuci uglja.

Ostali poslovni prihodi iskazani su 161.612 KM i odnose se na prihode od zakupa 57.136 KM, prihode od donacija 31.485 KM, prihode o refundiranja bolovanja preko 42 dana 50.788 KM i ostalih prihoda (novčane kazne zaposlenika, prekoračenje dozvoljenih troškova telefona zaposlenika i ostale obustave zaposlenika koje se odbijaju od plate) 22.203 KM.

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su 260.383 KM, a odnose se na obračunate kamate za potraživanja od RMU Abid Lolić Bila 153.103 KM, pozitivne kursne razlike po osnovu usaglašavanja obveznica po osnovu ratnih potraživanja na dan 31.12.2016. godine 82.984 KM, prihodi od kamata 22 KM i ostali finansijski prihodi 24.274 KM.

6.1.1.3 Ostali prihodi

Ostali prihodi i dobici iskazani su 867.549 KM i odnose se na prihode po osnovu ukidanja rezervisanja za sudske sporove 494.363 KM, prihode ukidanja rezervisanja za otpremnine 263.008 KM, prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja 78.563 KM, prihode od otpisa zastarjelih obaveza 31.155 KM, viškovi konstatovani popisom 241 KM i prihodi od prodaje stalnih sredstava 218 KM. Najveće učešće imaju prihodi od ukidanja rezervisanja koji se odnose se na ranije izvršena rezervisanja po sudskim sporovima u 2015. godini. Navedeno je knjigovodstveno evidentirano na osnovu Odluke Uprave društva o rezervisanju troškova u 2016. godini, kojom se rezervisana sredstva po sudskim sporovima evidentirana u 2015. godini u cijelosti storniraju.

6.1.1.4 Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava

Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha iskazani su 32.384 KM i odnose se na zalihe materijala u centralnom magacinu koje su u prethodnim godinama otpisane na teret rashoda zbog zastarjelosti. Navedene zalihe su u toku 2016. godine izdate iz magacina i obzirom da su ranije teretile rashode sad su iskazane na prihodima iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha.

6.1.1.5 Prihodi po osnovu ispravke greške iz ranijih godina

Prihodi iz osnova ispravki greške iz ranijih godina iskazani su 73.206 KM i odnose se na najvećim dijelom na otpuštene rezervisane obaveze u 2015. godini za kamate po pozajmici Vladajućeg društva 45.102 KM i sudske troškove po rezervisanim sudskim sporovima u 2015. godini 26.688 KM.

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima za 2016. godinu, iskazani su rashodi 47.159.499 KM, kako slijedi:

	KM
RASHODI	47.159.499
Poslovni rashodi:	45.358.026
Materijalni troškovi	4.696.318
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	28.695.578
Troškovi proizvodnih usluga	3.865.968
Amortizacija	6.552.699
Troškovi rezervisanja	-
Troškovi neproizvodnih usluga	1.547.463
Finansijski rashodi	851.521
Ostali rashodi i gubici	949.952
	49.642.912
	47.744.144
	995.583
	903.185

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 45.358.026 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 2.386.118 KM ili 5%, a čine ih:

Materijalni troškovi 4.696.318 KM, koji se odnose na utrošene sirovine i materijal 2.664.583 KM, energiju i gorivo 1.838.137 KM, utrošeni rezervni dijelovi 520.531 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma 192.229 KM. Društvo je u skladu sa svojim Računovodstvenim politikama vršilo kapitalizaciju dijela materijalnih troškova u iznosu 720.870 KM. Radi se o sirovinama i materijalu, rezervnim dijelovima, koji su utrošeni na investicionim projektima Društva. Na kraju svakog mjeseca sačinjava se pregled utrošenih sirovina, materijala i rezervnih dijelova korištenih za investicione projekte. Kapitalizacija se vrši storniranjem troškova i povećanjem pozicije –investicije u toku.

Troškovi plata i ostalih primanja iskazani su 28.695.578 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.877.145 KM ili 6%.

	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.
TROŠKOVI PLATA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH	28.695.577	30.572.723
Troškovi plaća	25.173.836	25.581.480
Troškovi službenih putovanja i stručno usavršavanje zaposlenih	16.727	18.705
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	6.387.647	7.211.821
Troškovi naknada članovima odbora	13.291	31.447
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	133.791	288.553
Umanjenje troškova i prijenos na investicije u toku	(3.029.715)	(2.559.283)

Obračun plata i naknada regulisan je Kolektivnim ugovorom u oblasti ruderstva u Federaciji BiH, Pravilnikom o radu, Sistematizaciji radnih mjesta i Metodologiji vrednovanja radnih mjesta, te pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika. Odluku o utvrđivanju vrijednosti satnice i normi za obračun pata radnika Uprava Društva donosi mjesечно.

Društvo je u 2016. godini vršilo kapitalizaciju dijela troškova zaposlenih u iznosu 3.029.715 KM. Radi se o neto platama, doprinosima na i/iz plata i toplom obroku koji su utrošeni na investicionim projektima Društva. Naime, na kraju svakog mjeseca sačinjava se pregled utrošenih sati rada angažovanih radnika na investicionim projektima, na osnovu čega se utvrđuje iznos plata i naknada koji povećavaju vrijednost investicija. S druge strane prilikom knjiženja obračuna plata iznos navedenih plata

i naknada se zajedno sa ostalim platama knjigovodstveno evidentira na troškove i obaveze. Kapitalizacija se vrši storniranjem troškova i povećanjem pozicije –investicije u toku.

Plate Uprave regulisane su Odlukom o kriterijima za utvrđivanje plata i drugih prava članova Uprave Društva, koju je donio Nadzorni odbor 17.09.2012. godine.

Mjesečna neto plata generalnom direktoru utvrđena je u visini 3,8 prosječnih mjesecnih neto plata isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, a za izvršne direktore u visini 3,5. Tako utvrđene plate uvećavaju se za visinu minulog rada, što je predviđeno članom 5. stav 2. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH².

Prosječno isplaćena neto plata u Društvu u 2016. godini iznosila je 934 KM. Najviša neto plata isplaćena u mjesecu decembru je 4.397 KM (osnovna plata uvećana za naknadu u četiri za spasavanje, minuli rad i naknada za korištenje telefona), a najniža 523 KM.

Na osnovu Odluke Direktora, za sedam uposlenika se u 2016. godini isplaćuje dodatna naknada za korištenje privatnih telefona u službene svrhe. Ova naknada uvećava neto platu i na nju se obračunavaju pripadajući porezi i doprinosi.

Društvo prilikom isplate plata svim zaposlenim, obračunava pripadajuće porez i doprinose, ali ih ne uplaćuje (što je pojašnjeno u tački 6.2.4.2. Izvještaja).

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 6.387.647 KM, a čine ih:

	KM	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	6.387.647	7.211.821	
Topli obrok	3.523.920	4.034.460	
Troškovi prevoza zaposlenih	117.056	113.705	
Troškovi regresa zaposlenih	1.295.677	1.035.409	
Troškovi za otpremnine	982.531	1.369.826	
Izdaci za jubilarne naknade (Dan rudara)	319.650	327.000	
Izdaci za novčane pomoći	148.813	331.420	

U okviru ovih troškova najznačajniji su: naknada za topli obrok, naknada troškova prevoza, troškovi regresa, nagrada za Dan rudara i isplaćene otpremnine.

Naknada za topli obrok isplaćena je zaposlenima u visini od 15 KM po danu do novembra 2016., a od novembra ova naknada iznosi 14 KM. Neoporezivi dio toplog obroka iskazan je 3.523.920 KM, a oporezivi dio 556.972 KM (od avgusta 2016. godine, isplata toplog obroka na dnevnoj osnovi preko 1% prosječne plaće isplaćene u FBiH je oporeziva).

Društvo je u 2016. godini, na osnovu Odluka Uprave od 26.09.2016., dana 21.11.2016. i 24.11.2016. godine, isplatilo regres za godišnji odmor svim zaposlenicima koji su u toku 2016. godine stekli pravo na godišnji odmor u iznosu od 905 KM po zaposlenom. Na poziciji troškova regresa iskazan je neoporezivi dio regresa 629.193 KM, kao i oporezivi dio regresa od 391.649 KM. **Na ovaj iznos obračunati su pripadajući porezi i doprinosi od 274.835 KM i evidentirani na poziciji troška, ali isti nisu uplaćeni.**

Regres za godišnji odmor je isplaćen na osnovu Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH koji nije usaglašen sa članom 14. Opšteg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine kojim je definisano da se naknada za regres može isplatiti pod uslovom da poslodavac nije prethodnu poslovnu godinu završio sa gubitkom.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju iskazane su 982.531 KM od čega su redovne otpremnine 474.971 KM, a poticajne 507.559 KM. Poticajne otpremnine isplaćene su na osnovu Odluke o poticajnim mjerama za sporazumno raskid ugovora o radu u JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo RMU „Breza“ d.o.o. donesene od strane Nadzornog odbora 08.10.2014. godine. Ovom Odlukom su definisani kriteriji i način obračuna.

Na ime nagrade za Dan rudara isplaćeno je 319.650 KM (250 KM po zaposlenom), na osnovu Odluke o visini i kriterijima za Dan rudara koju je donijela Uprava Društva 19.12.2016. godine.

² "Sl. novine FBiH", br/12/09

Na više obračunate i isplaćene naknade za topli obrok i regres od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa obračunati su pripadajući porezi i doprinosi, ali isti nisu uplaćeni. Oporezivi dio toplog obroka iskazan je u okviru plata zaposlenika, pa nam nisu prezentirani podaci o ukupno iskazanim troškovima pripadajućih poreza i doprinosa. Na temelju raspoloživih podataka, izračunali smo da samo oporezivi dio toplog obroka sa pripadajućim porezima iznosi preko 920.000 KM.

Imajući u vidu činjenicu da Društvo posluje sa gubitkom i da se nalazi u veoma teškoj finansijskoj situaciji, smatramo da nije primjerno ni opravdano isplaćivati regres za godišnji odmor, te da nije primjerno i opravdano isplaćivati naknadu za topli obrok veći od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa.

Preporuka:

- ***Preispitati opravdanost isplate regresa obzirom da se Društvo nalazi u teškoj finansijskoj situaciji i da je prethodne godine poslovalo sa gubitkom, a ostala primanja zaposlenih reducirati shodno realnim mogućnostima Društva.***

Troškovi naknada članovima odbora iskazani su 13.291 KM i čine troškovi naknada članovima Nadzornog odbora. Ove naknade su utvrđene i isplaćuju se u skladu sa Zakonom o platama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH³. Ovim Zakonom je regulisano da predsjedniku Nadzornog odbora pripada mjeseca naknada u visini od jedne prosječne neto plate po isplaćene u Federaciji BiH u prethodna 3 mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Članovima Nadzornog odbora ta naknada iznosi 80% naknade predsjednika Nadzornog odbora. Iskazani iznos od 13.291 KM, odnosi se na naknadu za 5 mjeseci koja je isplaćena. Međutim, Društvo nije evidentiralo ukupnu obavezu za 2016. godinu, po osnovu naknada Nadzornom odboru, a koja prema potpisanim ugovorima iznosi 31.895 KM, što je imalo za posljedicu da troškovi i obaveze podcijenjeni za 18.074 KM.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su 133.791 KM i čine naknade po osnovu ugovora o djelu. U toku 2016. godine, Društvo je i sa svojim zaposlenicima zaključivalo ugovore o djelu. Predmet ovih ugovora su najvećim dijelom izrada projektne dokumentacije po različitim projektima kao i učešće u različitim komisijama (godišnji popis, provođenje postupaka javnih nabavki, obračun neplaćenih doprinosa prilikom odlaska u penziju). Za navedene poslove postoje sistematizovana radna mjesta, pa je upitno sklapanje posebnih ugovora o djelu koji predstavljaju redovne poslove.

Preporuka:

- ***Preispitati opravdanost sklapanja ugovora o djelu za poslove koji su u opisu sistematizovanih radnih mjesta.***

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 3.865.968 KM. U okviru proizvodnih usluga značajni su troškovi: usluga rada na lokalitetu Površinskog kopa "Koritnik II" iskazane 3.335.074 KM. Usluge tekućeg i investicionog održavanja iznose 193.508 KM, a troškovi transportnih usluga 85.617 KM. Društvo sa kompanijom BBM Vareš d.o.o. ima sklopljen ugovor čiji je predmet izvođenje cijelokupnih radova eksploatacije jalovine i uglja na površinskom kopu Koritnik II. Ugovor je sklopljen 31.08.2015. godine na period 18 mjeseci. Ugovor je sklopljen nakon provedenog i okončanog Otvorenog postupka javne nabavke, a na osnovu obaveštenja o javnoj nabavci na portalu javnih nabavki od 27.5.2015. godine.

Troškovi amortizacije iskazani su 6.552.699 KM. Obračunava se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine. Zemljište i sredstva u pripremi se ne amortizuju.

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su 1.547.463 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.444.022 KM ili 48%. U okviru ovih troškova najznačajniji su: troškovi poreza, naknada i taksi 1.299.562 KM (od čega se najveći dio 671.359 KM, odnosi na doprinose na beneficirani radni staž, na komunalnu naknadu 123.923 KM, doprinosi za građevinsko zemljište 132.583 KM), troškovi usluga vještačenja, advokatske usluge, troškovi revizorskih usluga, bankarske usluge, troškovi reprezentacije i

³ „Sl. Novine FBiH“, br/12/09

sl. iskazani su 131.114 KM, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga 49.876 KM, troškovi platnog prometa 63.580 KM, te troškovi reprezentacije 29.305 KM.

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su 851.521 KM, a odnose se najvećim dijelom na redovne i zatezne kamate po kreditima banaka 429.070 KM i rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika 422.451 KM.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 949.952 KM, a najvećim dijelom odnose se na rashode po osnovu: naknade štete radnicima i stanovništvu 765.552 KM; gubici od umanjenja vrijednosti sirovina i materijala 62.801 KM; gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava 41.034 KM; te ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja 18.561 KM.

6.1.3 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je 107.495.721 KM, a odnosi se na:

- hipoteke date Poreznoj upravi FBiH 65.972.008 KM;
- sudske sporove koji se vode protiv Društva po raznim osnovama 23.982.694 KM;
- potraživanja za bolovanje preko 42 dana 2.278.641 KM;
- primljene garancije od banaka 787.560 KM;
- oprema koja je otpisana ali se još koristi 598.706 KM;
- date mjenice za kratkoročnu pozajmicu Vladajućeg društva u iznosu od 1.300.000 KM;
- uknjižene hipoteke kod poslovnih banaka 4.387.947 KM;
- procjena građevina 8.188.165 KM;

6.1.4 Finansijski rezultat

Društvo je u 2016. godini iskazalo negativan finansijski rezultat (gubitak) u iznosu 11.203.979 KM. Međutim, iskazani gubitak bi bio daleko veći da je Društvo izvršilo rezervisanja za izvjesne sudske sporove u skladu sa MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (tačke 6.2.4.3. i 8.1. Izvještaja).

Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 27.02.2017. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o završnom obračunu Društva, radi dostavljanja seta finansijskih izvještaja Finansijskoj informatičkoj agenciji.

Skupština Društva nije donijela konačnu Odluku o pokriću gubitka za 2016. godinu, niti je usvojila Izvještaj o poslovanju Društva za 2016. godinu.

Ovdje je potrebno istaći da Skupština Društva nije usvojila ni Izvještaj o poslovanju Društva za 2015. godinu iz sljedećih razloga: nije ostvarena planirana proizvodnja uglja; nisu ostvareni planirani radovi na užoj i široj pripremi u jamama; povećana je proizvodna cijena uglja u odnosu na planiranu; smanjena je prodajna cijena u odnosu na planiranu, ostvaren negativan finansijski rezultat (gubitak) u poslovanju, te u revizorskem izvještaju vanjskog revizora data je suzdržanost od mišljenja sa velikim brojem primjedbi. Također, Skupština Društva nije donijela ni Odluku o pokriću gubitka za 2015. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	KM	31.12.2016.	31.12.2015.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI		107.822.897	107.899.329
Nematerijalna sredstva		50.074	52.082
Nekretnine, postrojenja i oprema		105.264.430	104.930.043
Stambene zgrade i stanovi		265.483	270.500

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	43.565	43.566
Dugoročni finansijski plasmani	857.006	796.365
Druga dugoročna potraživanja	1.342.339	1.806.773

Računovodstvenim politikama Društva stalna sredstva se nakon početnog priznavanja iskazuju po revalorizacionim iznosima, a koji predstavljaju fer vrijednost na dan revalorizacije, umanjenu za naknadno obračunatu akumuliranu amortizaciju i naknadno akumulirane gubitke po umanjenju, o čemu odluku donosi Uprava Društva ili Nadzorni odbor. Shodno ovakvom vrednovanju stalnih sredstava, Društvo je 2008. godine formiralo komisiju koja je izvršila procjenu nekretnina, postrojenja i opreme, a ukupni efekti procjene u iznosu oko 24.000.000 KM su evidentirani kao povećanje imovine i povećanje revalorizacionih rezervi. Međutim, najveći dio procijenjene imovine se odnosio na imovinu koja je bila u potpunosti amortizovana zbog čega je Društvo na dan 31.12.2014. godini izvršilo novu procjenu pri čemu su efekti pogrešno evidentirane amortizacije za period 2008.-2014. godina u iznosu od 773.839 KM evidentirani direktno na kapital kao smanjenje akumuliranog dobitka i povećanje revalorizacionih rezervi. Također, na osnovu procjene sudskog vještaka izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje povećanja vrijednosti zemljišta i revalorizacionih rezervi čiji je ukupan efekat iznosio 14.150.799 KM. Za ostalu imovinu kojom raspolaže Društvo, iskazivanje nakon početnog priznavanja vrši se po njegovom trošku nabavke, umanjeno za akumuliranu amortizaciju.

Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da Društvo postupa u skladu sa paragrafom 29. MRS 16- Nekretnine postrojenja i oprema kojim je definisano da subjekat treba odabrati ili model troška ili model revalorizacije kao svoju računovodstvenu politiku i treba tu politiku primjenjivati na cjelokupnu grupu nekretnina, postrojenja i opreme.

Ovdje je potrebno istaći i da je Nadzorni odbor Vladajućeg društva u toku 2015. godine donio Odluku o promjeni računovodstvene politike naknadnog vrednovanja stalnih sredstava sa modela revalorizacije na model troška i naložio zavisnim društvima da usklade svoje Pravilnike o računovodstvu i računovodstvene politike u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika Vladajućeg društva. Do okončanja revizije Društvo nije izvršilo usklađivanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Preporuka:

- ***Stalna sredstva nakon početnog priznavanja iskazivati u skladu sa odredbama paragrafa 29. MRS 16- Nekretnine, postrojenja i oprema.***

Nematerijalna stalna sredstva iskazana su 50.074 KM (nabavna vrijednosti 159.167 KM, ispravka vrijednosti 109.093 KM), a odnose se na softver i licence.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u slijedećoj tabeli:

	Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan.nam.	Transp. sredstva	Mat.sr. u pripremi	KM Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Nabavna vrijednost							
	na dan 31.12.2015.	30.205.619	44.809.776	87.118.884	2.785.871	3.870.057	11.729.727	180.519.934
	direktna povećanja u 2016.		48.599	1.251.290	392.494	461.991	4.742.139	6.896.513
	prenos sa pripreme		4.677.612				(4.677.612)	0
	otuđenje i rashodovanje			(104.655)	(4.681)	(148.612)		(257.948)
	Ostalo		(48.970)			(21.734)		(70.704)
	na dan 31.12.2016.	30.205.619	49.487.017	88.265.519	3.173.685	4.161.702	11.794.254	187.087.796
2	Akumulirana amortizacija							
	na dan 31.12.2015.		26.231.967	45.972.094	1.425.613	1.960.216		75.589.891
	amortizacija za 2016.		1.739.293	4.284.822	234.695	262.282		6.521.093
	otuđenje i rashodovanje			(92.646)	(1.647)	(122.621)		(216.914)
	Ostalo		(48.970)			(21.734)		(70.704)
	na dan 31.12.2016.	0	27.922.291	50.164.270	1.658.662	2.078.143		81.823.366
3	Neto knjigovo. vrijednost							
	na dan 31.12.2015.	30.205.619	18.577.808	41.146.790	1.360.258	1.909.841	11.729.727	104.930.043
	na dan 31.12.2016.	30.205.619	21.564.726	38.101.249	1.515.023	2.083.559	11.794.254	105.264.430

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su 105.264.430 KM (nabavna vrijednost 187.087.796 KM, ispravka vrijednosti 81.823.366 KM), a čine ih:

Zemljište je iskazano 30.205.619 KM, a odnosi se na zemljišta jamskih kopova, pruga, trafo stanica, puteve, građevinska, poljoprivredna, šumska i zemljišta za ostale namjene. U 2016. godini nije bilo promjena na navedenoj imovini.

Građevinski objekti iskazani su 21.564.726 KM (nabavne vrijednosti 49.487.017 KM, ispravke vrijednosti 27.922.291 KM), a čine ih zgrade uprave i administracije, radionice, hale, rudarski objekti, mostovi, kolosjeci i skretnice, zračna okna, trafo stanice i hangari. Direktno povećanje od 48.599 KM odnosi se na rekonstrukciju krova na poslovnom objektu Vrbovik, a povećanje od 4.677.612 KM, odnosi se na prenos sa investicija u toku okončanih radova na izgradnji ventilacione prostorije prema otkopnom polju u jami „Sretno“ 2.751.673 KM i izgradnji prostorija za komorno otkopavanje u jami „Sretno“ 1.925.939 KM. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za isknjižavanje neotpisanog dijela rashodovanih odnosno rekonstruisanih građevina 48.970 KM i obračunatu amortizaciju u 2016. godini 1.739.293 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su 38.101.249 KM (nabavne vrijednosti 88.265.519 KM; ispravke vrijednosti 50.164.270 KM), a čine ih oprema za obavljanje proizvodne djelatnosti, oprema za obavljanje administrativnih poslova, laboratorijska oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme od 1.251.290 KM, odnosi se najvećim dijelom na remont kotlovnice 59.496 KM, nabavku lukova 284.798 KM, gumenih traka 72.366 KM, nabavku vibratora za sito 44.893 KM, kompjuterske opreme 30.894 KM i rezervnih dijelova za proizvodne mašine, koji povećavanju vrijednost mašina 588.980 KM. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2016. godini u iznosu od 4.284.822 KM i rashodovanja po popisu zastarjele, neispravne i dotrajale opreme 104.655 KM.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su 1.515.023 KM (nabavne vrijednosti 3.173.685 KM; ispravke vrijednosti 1.658.662 KM), a čine ih razni specijalni aparati (mjerni i kontrolni instrumenti, laboratorijski instrumenti), pogonski i skladišni namještaj, kancelarijski namještaj, i ostali krupni inventar. Povećanje na ovoj poziciji od 392.494 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavku mjernih i kontrolnih instrumenata 387.250 KM. Smanjenje vrijednosti alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja u 2016. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 234.695 KM i za rashodovanje po popisu zastarjelog, neispravnog i dotrajalog alata i namještaja 4.681 KM.

Transportna sredstva iskazana su 2.083.559 KM (nabavne vrijednosti 4.161.702 KM; ispravke vrijednosti 2.078.143 KM), a čine ih putnički automobili, kamioni, autobusi, teretna i vučna vozila, lokomotive, i ostala transportna sredstva. Povećanje na ovoj poziciji od 461.991 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavku dva kamiona u iznosu od 440.000 KM. Smanjenje vrijednosti transportnih sredstava u 2016. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju 262.282 KM, za isknjižavanje neotpisanog dijela remontovanih transportnih sredstava 21.734 KM i za rashodovanje po popisu zastarjelih, neispravnih i dotrajalih transportnih sredstava 21.734 KM.

Nekretnine, postrojenja i opreme u pripremi iskazane su 11.794.254 KM. Ukupna ulaganja u materijalna sredstva u pripremi u 2016. godini iskazana su 4.742.139 KM, od čega je Vladajuće društvo izvršilo ulaganja investicionih sredstava 1.699.018 KM po osnovu Odluka o povećanju osnovnog kapitala u Društvu. Navedenim Odlukama utvrđena je struktura ulaganja na način da je utvrđen iznos za izmirivanje obaveza prema dobavljačima za nabavku opreme i repromaterijala i iznos obaveza za plate zaposlenicima koji su radili na investicionim projektima. Najznačajnije investicije odnose se na izradu prostorija šire pripreme u pogonu „Sretno“ u iznosu od 6.393.558 KM, izrada prostorija šire pripreme u pogonu „Kamenica“ 4.514.924 KM, izrada ventilacionih hodnika 504.829 KM, istražno bušenje u eksploatacionom polju pogona „Kamenica“ 166.615 KM i istražno bušenje u eksploatacionom polju pogona „Sretno“ 114.765 KM. U 2016. godini aktivirano je 4.677.612 KM, ukupno započetih investicija koje se odnose na izradu prostorija za komorno otkopavanje i izradu ventilacionih prostorija u jami „Sretno“.

Stambene zgrade i stanovi iskazani u iznosu od 265.483 KM, a odnose se na stanove koji nisu privatizovani otkupom stanova, a koriste se na osnovu Ugovora o dodjeli istih na korištenje.

Ostala (specifična) stalna sredstva Iskazana su 43.565 KM, a odnose se na spomenike kulture na koje se ne obračunava amortizacija.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su 857.006 KM (nabavne vrijednosti 893.730 KM; ispravke vrijednosti 36.724 KM), a odnose se na obveznice Vlade FBiH po osnovu ratnih potraživanja evidentirane na osnovu Izvoda iz Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine i Rješenja o verifikaciji ratnog potraživanja izdatog od Komisije za konačnu verifikaciju ratnih potraživanja od 30.06.2008. godine. Društvo na kraju svake godine preko ispravke vrijednosti vrši usaglašavanje vrijednosti obveznica sa vrijednošću obveznica na berzi sa stanjem na dan 31.12. tekuće godine.

Druga dugoročna potraživanja iskazana su 1.342.339 KM, a odnose se na potraživanja po diobenom bilansu međusobnih odnosa preduzeća nastalih statusnim promjenama D.O.O. „Rudnici Srednja Bosna“ Kakanj. Ugovorom od 01.04.1999. godine, uređeni su međusobni odnosi između rudnika nastalih podjelom D.O.O. „Rudnici Srednje Bosne“ Kakanj, prema kojem Društvo ima potraživanja od JP Elektroprivreda BiH d.d., Zavisno društvo RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica u iznosu od 1.067.568 KM i JP Elektroprivreda BiH d.d., Zavisno društvo RMU Kakanj d.o.o. Kakanj 274.771 KM. Obzirom da navedena potraživanja nisu naplaćena Društvo je pokrenulo sudske sporove za koje je dobilo Presude općinskog suda u Zenici u 2012. godini prema kojim je RMU Zenica dužna isplatiti iznos od 1.208.055 KM, a RMU Kakanj 639.610 KM, što ukupno iznosi 1.847.665 KM.

Za ova potraživanja Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja u skladu sa MRS 18 – Prihodi do njihovog procijenjenog iznosa naplativosti.

U periodu od 2013. godine do 31.12.2016. godine Društvo je putem kompenzacije međusobnih potraživanja smanjilo navedena potraživanja, koja na dan 31.12.2016. iznose 1.342.339 KM.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije;“ a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Društvo svake godine pred godišnji obračun donosi Odluku o konačnom obračunu amortizacije stalnih sredstava kojom se definiše način obračuna amortizacije za procijenjena stalna sredstva, koja se vode po modelu revalorizacije, kao i za ostala sredstva koja nisu procijenjena i novonabavljeni stalni sredstva koja se vode po modelu troška.

Stope amortizacije date su u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	od 10 do 80	10 – 1,25
Postrojenja i oprema	od 2 do 40	50 -2,5
Ostala oprema	od 3 do 5	33,33 – 20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, **nije vršilo procjenu** postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS 36–Umanjenje imovine.

Vlasništvo nad nekretninama

Uvidom u izvršeni popis zemljišta kojim Društvo raspolaze konstatovali smo da su popisne komisije izvršile detaljan popis i usaglašavanje stanja zemljišta iskazanog u poslovnim knjigama sa zemljišnoknjizičnim izvadcima i posjedovnim listovima. Tom prilikom je konstatovano da se 987.051 m² odnosi na zemljište za koje nije upisano vlasništvo na Društvo, a za 428.267 m² zemljišta Društvo je u zemljišnoknjizičnim izvadcima upisano pravo korištenja, pravo raspolaganja ili trajno pravo raspolaganja, ali isto nije u posjedu Društva, već je u posjedu općine Breza ili drugih pravnih i fizičkih lica. Vezano za građevinske objekte Društvo ne raspolaže sa tačnim podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko - pravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva; koliko je građevinskih objekata na kojima nisu riješeni imovinsko - pravni odnosi.

Prezentirani su nam zemljišno knjižni izvadci u kojima je u vlasničkom listu za značajan dio imovine iskazano pravo raspolaganja imovinom.

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom od čega se 18.855.709 KM odnosi na zemljište koje je pod hipotekom, a 7.525.453 KM se odnosi građevinske objekte. Na navedenim nekretninama upisano je založna prava u korist Porezne uprave FBiH, zbog neizmirenih poreznih obaveza i IKB banke po osnovu kreditnih zaduženja, kao instrumenti obezbjeđenja plaćanja.

Preporuke:

- *Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje imovine;*
- *Saćiniti bazu podataka o nekretninama kako bi Društvo raspolagalo podacima o ukupnom broju nekretnina sa kojim raspolaže kao i statusu vlasništva nad istim, te u skladu sa tim intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.*

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su slijedeće zalihe:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
ZALIHE	681.782	1.123.065
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	565.661	1.075.589
Roba	4.716	17.199
Dati avansi	111.405	30.277

Zalihe Društvo početno mjeri po trošku nabavke ili neto ostvarivoj vrijednosti zavisno koja je niža. Troškovi zaliha temelje se na metodi prosječne cijene i obuhvataju sve troškove nabavke i troškove dovođenja zaliha na lokaciju i sadašnje stanje.

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su 565.661 KM, a sastoje se iz zaliha sirovina i materijala u skladištu 154.592 KM, rezervnih dijelova 29.662 i zaliha alata 381.407 KM. Troškovi zaliha sitnog inventara i auto-guma iskazuju se metodom 100% otpisa. Računovodstvenim politikama Društva definisano je da se za nekurentne zalihe starije od godine dana formira Stručna komisija čiji je zadatak da sačini prijedlog nekurentnih zaliha koje se otpisuju. U 2016. godini prilikom popisa sačinjena je lista nekurentnih zaliha starijih od godinu dana, na osnovu čega je donesena Odluka Uprave Društva o umanjenju vrijednosti zaliha u centralnom skladištu na teret troškova poslovanja u ukupnom iznosu od 62.801 KM.

Roba iskazana u iznosu 4.716 KM odnosi se na zalihe nafte u vlastitoj benzinskoj pumpi.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju, konstatovali smo da Društvo ne vrši knjigovodstveno evidentiranje (ni finansijsko, ni robno-materijalno) proizvodnje, odnosno proizvodnje u toku, a samim time ni zaliha gotovih proizvoda-uglja. Društvo uopće ne evidentira proizvodnju u toku, nema knjigovodstvene, a ni stvarne pokazatelje o proizvodnji, o stanju zaliha gotovih proizvoda, o cijeni koštanja proizvedenog uglja, o utvrđenim razlikama između proizvedenih i realiziranih količina uglja.

Na kraju godine, prilikom popisa vrši se geodetsko snimanje i obračun mase zaliha iskopanog uglja na depou. Prilikom popisa za 2016. godinu komisija je procijenila da se na depou nalazi 42.426, 56 m³ deponovanog uglja za ponovno separisanje i 1.815,30 m³ uglja iz taložnog bazena za ponovno separisanje. Komisija je u Izvještaju o obavljenom popisu konstatovala da nisu u mogućnosti izvršiti popis zaliha uglja na depou u skladu sa Odlukom o vršenju popisa i Uputstvom o provođenju popisa, odnosno da ne mogu utvrditi vrijednost zaliha, zbog toga što nije moguće procentualno, a ni vizuelno odrediti sadržaj uglja u obračunatoj masi.

Osim toga popisna komisija nije mogla izvršiti usaglašavanje vrijednosti popisanih stanja uglja sa knjigovodstvenim stanjem, utvrditi eventualne razlike između stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, niti je mogla dati obrazloženja konstatovanih razlika sa prijedlogom odluka organima upravljanja Društva.

Potrebno je istaći da je Računovodstvenim politikama Društva definisano da zbog specifičnosti odlaganja gotovih proizvoda uglja na otvorenom prostoru, nije moguće tačno izmjeriti, popisati i evidentirati proizvode u svim fazama proizvodnje. Zbog toga, se na osnovu godišnjeg popisa i dobivenih podataka vrši knjigovodstveno evidentiranje zaliha uglja. Međutim, nakon provedenog popisa zalihe nisu knjigovodstveno evidentirane.

Na osnovu naprijed navedenog, konstatujemo da Društvo nije vršilo obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha uglja, u skladu sa MRS 2 - Zalihe i Računovodstvenim politikama, zbog čega nije moguće utvrditi efekte odstupanja između proizvedene i realizirane količine uglja, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja uglja.

Također, Popisna komisija nije uradila popis u skladu sa Odlukom o vršenju popisa i Uputstvom o provođenju popisa.

Preporuke:

- *Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, uspostaviti robno-materijalno knjigovodstvo za proizvedene i skladištene zalihe uglja;*
- *Usaglasiti Računovodstvene politike Društva i izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha uglja u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe.*

Dati avansi iskazani su 111.405 KM i odnose se na avanse iz 2016. godine za nabavku roba i usluga od kojih su najznačajniji: Končar Zagreb 36.032 KM za nabavku mrežnih kontrolnika i izvora napajanja, Fitus d.o.o. 25.889 KM za nabavku magnetita, Bosnamed d.o.o. i Tehnotrade Sarajevo 11.393 KM za veliki servis na utovarivaču.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenta na datum bilansa je sljedeća:

	KM	31.12.2016.	31.12.2015.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI		63.090	609.211
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)		49.135	601.379
Transakcijski računi (u stranoj valuti)		3.704	1.057
Blagajna-domaća valuta		10.251	6.775

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajnama. **Transakcijski računi** u zemlji otvoreni su kod domaćih banaka.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani, aktivna vremenska razgraničenja i gubitak iznad visine kapitala

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su slijedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	31.12.2016.	31.12.2015.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		3.657.102	823.658
Kratkoročna potraživanja		633.617	310.474
Potraživanja od kupaca		616.821	290.519
Druga kratkoročna potraživanja		16.796	19.955
Potraživanja za PDV		123.463	104.073
Aktivna vremenska razgraničenja		1.139.615	409.111
Gubitak iznad visine kapitala		1.760.407	

Struktura kratkoročnih potraživanja od kupaca data je u sljedećoj tabeli:

	KM	31.12.2016.	31.12.2015.
		616.821	290.519
Kupci – povezana pravna lica		140.001	45.045
Kupci u zemlji		1.163.722	1.011.030
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)		(712.212)	(772.326)
Kupci u inostranstvu		25.310	6.770

Potraživanja od prodaje iskazana su 616.821KM i odnose se na potraživanja po osnovu isporučenog uglja. Navedena potraživanja odnose se najvećim dijelom na potraživanja do godinu dana, obzirom da je Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno da se potraživanja preko 365 dana prenose na sumnjiva i sporna potraživanja. Na datum 31.12.2016. godine najveća nenaplaćena potraživanja od kupaca su: RMU Kakanj d.o.o. 140.001 KM, Unis Energetika d.o.o. Sarajevo 133.339 KM, općina Breza 64.491 KM, J.P. Komunalno d.o.o. Breza 51.499 KM i EU Explosive d.o.o. Zenica 47.885 KM. Društvo je vršilo usaglašavanja stanja potraživanja na dan 31.12.2016. godine. Poslati su Izvodi otvorenih stavki svim kupcima (njih 60), a usaglašeno je 20 konfirmacija ili 34% od ukupne vrijednosti potraživanja, usaglašen je iznos od 282.745 KM ili 46%.

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je slijedeća:

				KM
Konto	do 60 dana	61 do 365 dana	Preko 365 dana	Ukupno
Kupci	475.548	28.184		113.089

Uvidom u ročnu strukturu potraživanja na potraživanja preko godinu dana odnosi se 113.089 KM ili 18,33% i u najvećem dijelu se odnose na potraživanja od općine Breza 58.606 KM, konzorcij Re. Kooperacija i razvoj AID 27.707 KM i KTK Visoko 13.551 KM. **Navedena potraživanja nisu utužena niti su ispravljena na teret rashoda u skladu sa Računovodstvenim politikama Društva.**

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u istom iznosu kao i sumnjiva i sporna potraživanja 712.212 KM, što potvrđuje da se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna, istovremeno vrši i korekcija rezultata poslovanja, na teret rashoda. U 2016. godini izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda u iznosu od 18.561 KM, a naplaćeno je ranije ispravljenih potraživanja 78.563 KM.

Iz prezentirane dokumentacije vidi se da je od 1.163.722 KM iskazanih potraživanja od kupaca u zemlji, na teret rashoda ispravljeno 61% ili 712.212 KM. Radi se o značajnoj imovini Društva koja je najvećim dijelom trajno izgubljena (kupci u stečaju), što je neopravdano, obzirom da Društvo ima sve mehanizme osiguranja naplate potraživanja (avansne uplate, bankovne garancije, neisporuku, blagovremeno utuženje ..). U 2016. godini ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je u iznosu od 18.561 KM, iako je 113.089 KM potraživanja starijih od godinu dana.

Preporuka:

- *Intenzivirati aktivnosti naplate potraživanja, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.*

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 16.796 KM i odnose se akontacije za službena putovanja 12.482 KM i potraživanja od zaposlenih za ugalj koje se odbija od plate zaposlenih na rate 4.314 KM .

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su 1.139.615 KM, a odnose se na razgraničene troškove otkrivke na površinskom kopu Koritnik. Naime, poslove pripreme za eksploataciju uglja na površinskom kopu Koritnik (poslove otkrivke) prema sklopljenom Ugovoru obavlja firma BBM Vareš koja ispostavlja mjesечne fakture koje se tokom godine evidentiraju na troškovima proizvodnih usluga. Po polugodišnjem i završnom obračunu formira se stručni tim za računovodstveno praćenje i tretman ove otkrivke koji izvrši uvid u stanje radova na površinskom kopu, vezanih za eksploataciju jalovine ispod koje će eksploatacija uglja tek uslijediti u narednom periodu. Na osnovu Izvještaja stručnog tima donesena je Odluka o razgraničenju troškova po osnovu izvršenih radova na otkrivci uglja u ukupnom

iznosu od 1.139.615 KM i izvršeno je storniranje troškova proizvodnih usluga u korist AVR- Unaprijed plaćeni troškovi iz razloga što će se eksplotacija uglja vršiti u narednom periodu, kada se očekuje prihod od prodaje uglja.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa slijedećom strukturom:

	KM	31.12.2016.	31.12.2015.
KAPITAL		0	7.538.757
Osnovni kapital		41.995.813	40.296.795
Statutarne i druge rezerve		19.145.597	19.145.597
Revalorizacione rezerve		27.409.214	29.261.388
Neraspoređena dobit		9.057.376	6.999.405
Gubitak ranijih godina		(88.164.428)	(65.447.769)
Gubitak izvještajne godine		(9.443.572)	(22.716.659)

Osnovni kapital iskazan je 41.995.813 KM i sastoji se od kapitala stečenog ranijim unosom imovine 13.334.420 KM i dokapitalizacijom Vladajućeg društva za investicije u periodu od 01.01.2010. do 31.12.2016. godine 28.661.393 KM, od čega se na 2016. godinu odnosi 1.699.018 KM;

Uvidom u zadnje Rješenje Općinskog suda u Zenici o izmjenama podataka u sudskom registru od 15.02.2017. godine registrovani kapital je identičan osnovnom kapitalu iskazanom u finansijskim izvještajima.

Statutarne i druge rezerve iskazane su 19.145.597 KM i odnose na uplate Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine⁴ po osnovu izmirenja obaveza za PIO i poreza na plaću do 31.12.2008. godine. Zakonom je definisano da će se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika uglja knjižiti kao povećanje učešća državnog kapitala, koji je ranije umanjivan uslijed iskazanih gubitaka u poslovanju. Izmirenje obaveza po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti u skladu sa ovim Zakonom trebalo je biti regulisano donošenjem odgovarajućih propisa kantona Federacije BiH, koji do okončanja revizije u Zeničko-dobojskom kantonu nisu doneseni. Navedena ulaganje Vlade FBiH nije registrovano u sudskom registrovano kao povećanje kapitala Društva.

Revalorizacione rezerve iskazane su na osnovu izvršene revalorizacije vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sa stanjem na dan 31.12.2008. godine. U odnosu na prošlu godinu smanjene su za 1.852.174 KM (smanjene za 2.057.971 KM - prenešeno na akumulirano dobit i povećane za 205.797 KM-povrat odgođene porezne obaveze).

Akumulirana (neraspoređena dobit) iskazana je 9.057.376 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veća je za 2.057.971 KM na osnovu prenesenog dijela revalorizacionih rezervi (za dio obračunate amortizacije na revalorizirana stalna sredstava) u akumulirano dobit.

Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je 88.164.428 KM, što zajedno sa iskazanim gubitkom izvještajne godine od 11.203.979 KM premašuje ukupan kapital Društva za 1.760.407 KM. **Navedeno ukazuje na izuzetno nepovoljan finansijski položaj Društva, koji može uticati na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Društva za nesmetano obavljanje poslova u narednom periodu.**

⁴ Sl. novine FBiH“, br/81/08

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su sljedeće obaveze:

	KM	31.12.2016.	31.12.2015.
OBAVEZE		112.224.870	102.916.506
Dugoročne obaveze		17.093.490	15.006.986
Kratkoročne obaveze		95.131.380	87.909.520
Kratkoročne finansijske obaveze		6.187.003	4.932.073
Primljeni avansi		4.649.025	4.747.842
Obaveze prema dobavljačima		10.102.523	10.020.637
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja		1.415.813	1.315.017
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine		70.578.431	64.056.384
Ostale obaveze		2.198.585	2.837.567

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su 17.093.490 KM, a čine ih: dugoročne obaveze po kreditima, dugoročna rezervisanja i odgođene poreske obaveze.

Dugoročne obaveze po kreditima na dan 31.12.2016. iznose 10.167.799 KM i odnose se kredite sklopljene sa Japanskom bankom za međunarodnu saradnju, IKB Zenica d.d. i Sberbank d.d. Sarajevo.

Tokom 1998. godine zaključen je Okvirni sporazum o zajmu za projekat poboljšanja električne energije sa Japanskom bankom za međunarodnu saradnju, te Subsidijarni ugovor između Ministarstva finansija FBiH i rudnika uglja „Srednja Bosna“, Kakanj. Diobenim bilansom rudniku mrkog uglja „Breza“ d.o.o., kako jednom od pravnih slijednika rudnika uglja „Srednja Bosna“, pripao je iznos obaveze od 478.962.684 JPY. Kredit je odobren na period od 40 godina uz 10 godina grejs perioda, sa početkom otplate 20.12.2008. godine i krajnjim datumom dospijeća na 20.12.2038. godine. Kamatna stopa je 0,75 % na godišnjem nivou. Anuiteti dospievaju polugodišnje. Garant povrata navedenih sredstava je Vlada Federacije BiH. Društvo ne vrši redovnu otplatu kredita. Društvo se 30.09.2015. godine, obratilo Federalnom ministarstvu finansija sa zahtjevom za odobrenje plaćanja dospjelih a neizmirenih obaveza (za period 20.6.2013.-20.6.2015.) u 18 jednakih rata počevši od 01.01.2016. godine. Dana 15.10.2015., Ministarstvo je odobrilo ovaku vrstu plaćanja. Po ovom osnovu uplaćena je samo jedna rata u januaru 2016., nakon toga uplata nije bilo. Vrši se redovno godišnje usaglašavanje obaveza po ovom kreditu.

Društvo je 11.02.2014. godine skloplilo ugovor o kreditu sa IKB Zenica d.d. na iznos od 3.500.000 KM. Kamatna stopa je 6m Euribor+7,35% godišnje a rok otplate je 12.02. 2017.

Sa Sberbank d.d. Sarajevo, potpisana je ugovor o kreditu 23.08.2016. godine. Iznos kredita je 4.000.000 KM, a rok otplate 48 mjeseci (6 mjeseci grejs period). Namjena kredita je finansiranje obrtnih sredstava. Ugovorena kamatna stopa je 5 % godišnje.

Dugoročna rezervisanja iskazana su 3.880.244 KM i odnosi se rezervisanja za primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 Primanja zaposlenih. Društvo je formiralo rezervisanja za otpremnine u skladu sa zahtjevima zakonskog okvira finansijskog izvještavanja, svođenjem vrijednosti otpremnina, na koju imaju pravo sadašnji zaposlenici, na sadašnju vrijednost uz diskontnu stopu od 3,5%.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su 95.131.370 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 7.221.891 KM ili 8%.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 6.187.003 KM, a odnose se na kratkoročni dio dugoročnih obaveza po kreditu sa Japanskom bankom za međunarodnu saradnju 978.738 KM, kratkoročne kredite uzete od banaka u zemlji 2.046.615 KM (revolving krediti Sberbank BH d.d. na iznos od 1.200.000 KM i Intesa Sanpaolo Banka d.d. na iznos od 500.000 KM), pozajmice od vladajućeg Društva 2.995.579 KM i obaveze za kamate po kreditima 166.072 KM.

Obaveze prema povezanom pravnom licu- JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, odnose se primljene pozajmice za tekuće poslovanje i realizaciju zaključenih sporazuma o prestanku ugovora o

radu zaposlenika Društva. Ugovori su sklopljeni u toku 2015. i 2016. godine, sa kamatnom stopom od 1,5% i rokom dospijeća 5 godina.

Primljeni avansi iskazani su 4.649.025 KM i odnose se najvećim dijelom na avanse primljene od Vladajućeg društva za isporuke uglja 4.616.443 KM. Potrebno je naglasiti da je početno stanje na ovoj poziciji iskazano u iznosu od 4.697.200 KM KM. Na osnovu naprijed navedenog, isporuke nisu vršene u skladu sa primljenim avansima, a avansna sredstva su se koristila za izmirenje tekućih obaveza.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su 10.102.524 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 81.886 KM. Prema prezentiranoj starosnoj strukturi 24,3 % ili 2.454.545 KM, od ukupnih obaveza je dospjelo na naplatu prije više od 12 mjeseci. Najveći dug na dan 31.12.2016., Društvo ima prema kompaniji BBM Vareš 3.353.427 KM, kompaniji ITC Zenica 672.139 KM, te Nahonal Gas d.o.o. 360.348 KM. Društvo je na dan 31.12.2016. godine, vršilo usuglašavanje obaveze prema dobavljačima. Usuglašen je iznos od ukupno 4.091.793 KM što čini 41% ukupnih obaveza prema dobavljačima.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su 1.415.813 KM. Najvećim dijelom ih čine obaveze po osnovu neto plata i toplog obroka za decembar 2016. godine 1.120.556 KM, obaveze za neisplaćeni regres 257.410 KM, obaveze za prijevoz 15.283, obaveze za otpremnine i isplatu pomoći od 22.565 KM. Navedene obaveze izmirene su u januaru 2017. godine.

Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine iskazane su 70.578.431 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 6.522.044 KM ili 9%.

Struktura obaveza za ostale poreze i druge dadžbine je sljedeća:

	KM	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	70.578.431	64.056.384	
Obaveze za doprinose na/iz plata	67.457.539	61.537.567	
Obaveze za porez na platu i ostale obaveze u vezi plata	2.046.573	1.612.307	
Obaveze za PDV	402.100	440.513	
Ostale obaveze prema državi	672.219	465.997	

Obaveze za doprinose na/iz plata iskazane su 67.457.539 KM, a odnose se na obaveza za PIO 27.163.379 KM, obaveza za doprinose za zdravstvo 30.479.569 KM i obaveze za doprinose za nezaposlene 9.814.591 KM.

Prema Zakonu o finansijskoj konsolidaciji rudnika, predviđeno je da se obaveze po osnovu doprinosa za penzijsko - invalidsko osiguranje, te porezi na platu za period do 31.12.2008. godine isplate iz Budžeta FBiH u periodu 2009.-2015. godina, što je i izvršeno. Također je definisan način regulisanja obaveza za zdravstvo i obaveza za nezaposlene iz člana 2. ovog Zakona, koji će se utvrditi odgovarajućim propisima kantona Federacije. Prema navedenom Zakonu obaveze za doprinose za zdravstvo iznose 10.336.673 KM, a za nezaposlene 1.804.291 KM (zaključno sa 31.12.2008. godine). Društvo nije potpisalo nove sporazume o načinu izmirenja dugovanja prema Državi. Ove obaveze se izmiruju samo za zaposlene prilikom odlaska u penziju.

Obaveze za porez na platu i ostale poreze u vezi plata iskazane su 2.046.573 KM i odnose se najvećim dijelom na obaveze za porez na plate 685.636 KM, obaveze za ostale poreze i doprinose 759.343 KM (obaveze za posebne naknade za zaštitu od nesreća) i obaveze za opću vodnu naknadu od 601.593 KM.

Društvo prilikom isplate plaća zaposlenima ne vrši uplatu pripadajućih poreza i doprinosa, što nije u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima, članu 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa i članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuka:

- **Prilikom isplate plata zaposlenima vršiti isplatu i pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH; članom 11. Zakona o doprinosima, članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakona o porezu na dohodak i članom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.**

Ostale obaveze prema državi iskazane su 672.219 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze za porez na dodatna primanja u iznosu od 172.752 KM (po ugovorima o djelu 30%), obaveze za porez na promet usluga u iznosu od 79.294 KM, Obaveze za koncesije i korištenje građevinskog zemljišta iskazane su 140.166 KM, a odnose se na obračunatu, a neuplaćenu naknadu za korištenje građevinskog zemljišta. Ova naknada se obračunava u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH⁵ i Odlukom o građevinskom zemljištu (Sl. Glasnik općine Breza).

6.2.4.3 Ostale obaveze

Ostale obaveze iskazane su 2.198.585 KM i najvećim dijelom se odnose na ukalkulisana rezervisanja po sudskim sporovima 1.298.305 KM, obaveze po osnovu sudskih presuda za povrede na radu 384.884 KM, obaveze po osnovu obustava zaposlenim 447.757 KM, te obaveze po osnovu ugovora o djelu 67.637 KM.

Obračunata rezervisanja po sudskim sporovima su iskazana 1.298.305 KM i odnose se na rezervisanja sredstva po privrednim sporovima u iznosu 1.199.128 KM, dok se iznos 99.177 KM, odnosi na procijenjenu vrijednost sudskih troškova. Međutim, prema podacima nadležne službe, protiv Društva su pokrenuti sudski sporovi u ukupnom iznosu od 24.005.194 KM, od čega se prema procjeni pravne službe na izvjesne sudske sporove odnosi 1.298.305 KM. Od ukupne vrijednosti tužbenih zahtjeva iznos od 20.134.334 KM, odnosi se na potraživanje za isplatu koncesione naknade Opštini Breza. Društvo nije potpisalo ugovor o koncesijama sa nadležnim institucijama za istraživanje i eksploraciju energetskih mineralnih sirovina- uglja.

Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Društvo izvršilo rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima u skladu sa zahtjevima MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

Preporuka:

- **Rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima vršiti u skladu sa MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazala istinito i objektivno finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.**

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Odlukom direktora od 12.12.2016. godine formirana je Centralna popisna komisija koja je sačinila Elaborat o izvršenom popisu imovine, obaveza, potraživanja i zaliha u Društvu na dan 31.12.2016. godine. U prilogu Elaborata su pregledi stanja imovine i obaveza (popisne liste), prijedlozi za rashod i prijedlozi za knjiženja popisnih razlika. Nadzorni odbor je 27.02.2017. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu. Konstatovane razlike evidentirane su u finansijskim izvještajima Društva za 2016. godinu.

Uvidom u navedeni Elaborat i Izvještaje popisnih komisija, Popisna komisija koja je obavljala popis ugla u svom Izvještaju konstatovala je da nije bila u mogućnosti u potpunosti izvršiti popis u skladu sa Odlukom i Uputstvom za rad popisnih komisija, odnosno da nisu mogli utvrditi vrijednost zaliha ugla, zbog toga što nije moguće procentualno, a ni vizuelno odrediti sadržaj ugla u obračunatoj masi.

Popis zaliha ugla nije moguće uraditi u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, jer Društvo ne vrši knjigovodstveno evidentiranje (ni finansijsko ni robno-materijalno) zaliha, pa samim time, nije moguće izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, što je detaljno pojašnjeno u tački 6.2.2.1.

Preporuka:

- **U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.**

⁵ „Sl. novine FBiH“, br/67/05

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 6.873.446 KM i ukupne novčane isplate 7.419.567 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u iznosu 546.121 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2016. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, jer menadžment pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenio sposobnost Društva da nastavi poslovanju u vremenski neograničenom razdoblju u skladu sa tačkom 25 MRS 1 - –Prezentacija finansijskih izvještaja. **Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 11.203.979 KM. Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je 88.164.428 KM, što zajedno sa iskazanim gubitkom izvještajne godine od 11.203.979 KM premašuje ukupan kapital Društva za 1.760.407 KM. Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 95.131.380 KM (od čega se na poreze i doprinose po osnovu isplaćenih plata zaposlenima odnosi 69.504.112 KM), a tekuća imovina iskazana je 2.641.567 KM. Protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova ukupne vrijednosti 24.005.194 KM. Osim navedenog, Društvo prema članu 59. Zakona o rudarstvu FBiH, ima zakonsku obavezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude tj. mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova, a za što nisu rezervisana sredstva. Također, Društvo ne uplaćuje nikakvu naknadu za vršenje eksploatacije uglja i nije zaključilo ugovor o koncesiji, što predstavlja potencijalnu obavezu prema Zakonu o koncesiji. Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.**

Preporuka:

- *Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.*

7. JAVNE NABAVKE

Društvo je u skladu sa trogodišnjim Planom poslovanja, 03.02.2016. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2016. godinu, kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 3.635.019 KM. Planom nabavki nisu predviđene nabavke putem direktnog sporazuma. Plan nabavki je usvojen od strane Nadzornog odbora tek 30.09.2016. godine, a Društvo je do tada obavljalo nabavke u skladu sa prijedlogom Plana nabavki za 2016. godinu.

Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini provedeno je 587 postupaka nabavki u ukupnom iznosu od 4.483.819 KM, od čega je 556 postupaka putem direktnog sporazuma u iznosu od 965.536 KM. Po osnovu provedenih otvorenih postupaka zaključeno je 5 ugovora u iznosu od 1.164.321 KM, 24 ugovora putem konkurenetskog zahtjeva za dostavljanje ponuda u iznosu 608.402 KM, 10 pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci 1.745.560 KM.

Revidirali smo 15 postupaka i procedura dodjele ugovora u 2016. godini u vrijednosti od 1.949.709KM, od čega 5 ugovora dodijeljenih putem otvorenog postupka u iznosu 1.164.321 KM, 6

ugovora dodijeljenih putem konkurenetskog zahtjeva u iznosu 230.364 KM, 4 ugovora putem pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci u iznosu od 555.024 KM i veći broj direktnih sporazuma.

Uvidom u dokumentaciju postupaka provođenja određenih predmeta nabavki uočene su nepravilnosti kod sljedećih nabavki:

Kod **nabavke goriva** Društvo je tokom 2016. godine provedlo 4 konkurencka postupka javnih nabavki u ukupnoj vrijednosti od 154.300 KM i potpisalo ugovore sa sljedećim dobavljačima: Almy d.o.o. Zenica 22.12.2015. godine na iznos od 30.325 KM i 22.02.2016. godine u iznosu od 39.970 KM i Hifa – Petrol d.o.o. Sarajevo 28.06.2016. na iznos 37.770 KM i 03.11.2016. godine na iznos 46.235. U svim sklopljenim ugovorima navedeno je da je rok isporuke 12 mjeseci, odnosno do izvršenja kompletne ugovorene količine. Ovde je potrebno istaći da je Zahtjevom za nabavku od 12.02.2016. godine od komercijalne službe tražena je nabavka goriva za 2016. godinu u ukupnoj količini od 1.323.000 litara. U Zahtjevu je navedeno da je nabavka planirana u Trogodišnjem Planu poslovanja za period 2015.-2018. godine, a odnosi se na 2016. godinu. **Navedeno nije u skladu sa odredbama člana 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama BiH prema kojem ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka nabavke.**

Kod **nabavke Pneumatika za rudarsku mehanizaciju, teretna vozila, autobuse i kombi vozila** Društvo je provedlo otvoreni postupak nabavke procijenjene vrijednosti 69.000 KM, a Ugovor sa izabranim dobavljačem Euro Dam Jas d.o.o. Lukavac potpisani je u iznosu od 64.179 KM (bez PDV-a). U toku postupka ponuđač Pring d.o.o. Banja Luka dostavio je zahtjev za izmjenu tehničke specifikacije jer su uočene nepravilnosti kod tehničkih specifikacija i iste odstupaju od Zakona o javnim nabavkama. Uočene nepravilnosti odnose se na brendiranje i favoriziranje ponuđača koji jedini vrši uvoz u BiH predmetne nabavke. Društvo je 26.05.2016. godine donijelo Zaključak kojim se odbacuje zahtjev za izmjenu tehničke specifikacije **kao neblagovremenu**, odnosno da ista nije izjavljena u roku od 10 dana od dana preuzimanja tenderske dokumentacije koja je preuzeta 06.05.2016. godine. Na osnovu toga Društvo nije radilo izmjenu tenderske dokumentacije i nastavilo sa postupkom nabavke.

Društvo je prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača izabralo ponuđača koji nije imao najnižu cijenu iz razloga što ponuda sa najnižom cijenom od 59.989 KM nije zadovoljavala tehničke karakteristike tražene tenderskom dokumentacijom. Kriterij za vrednovanje ponuda bio je najniža cijena. **Navedene tehničke karakteristike ponuđača koji nije izabran iste su onim na koje se žalio ponuđač Pring d.o.o. Banja Luka.**

Kod **nabavke rudarskih naglavnih lampi i rezervnih dijelova**, proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci procijenjene vrijednosti 71.000 KM. Zahtjev za pokretanje postupka upućen je 08.01.2016. godine od Pogona „Sretno“ – elektro služba, pozivajući se na Plan nabavki za 2015. godinu. Na osnovu toga, donesena je Odluka o pokretanju postupka javne nabavke tek 06.05.2016. godine u kojoj je navedeno da je predmetna nabavka planirana Planom poslovanja za 2016-2018 godinu i Planom nabavki za 2016. godinu. U Odluci se poziva samo na član 19. i član 21. Zakona o javnim nabavkama bez ikakvog obrazloženja o opravdanosti provođenja ovakvog postupka. Postupak nabavke vođen je sa samo jednim ponuđačem Teve Varnost Elektronika d.o.o. Visoko iako nisu zadovoljeni uslovi iz člana 28. stav 1) Zakona o javnim nabavkama. Postupak pregovaranja je obavljen na način da je Komisija provjerila tehničke karakteristike ponude i konstatovala da iste zadovoljavaju tražene uslove, a u pogledu ponuđene cijene u iznosu od 62.240 KM nije se pregovaralo jer je Komisija zaključila da je ponuđena cijena u okviru planirane cijene za navedenu nabavku. **Imajući u vidu član 21. Zakona o javnim nabavkama BiH kojim je tačno utvrđeno u kojim slučajevima se može provoditi navedeni postupak javne nabavke, ne možemo potvrditi da je proveden pravilan postupak nabavke, prije svega imajući u vidu činjenicu da je od Zahtjeva za pokretanje postupka do donošenja Odluke o istom prošlo četiri mjeseca i da za navedenu nabavku nisu jasno obrazloženi razlozi hitnosti i neophodnosti provođenja ovakvog postupka, zbog čega je Društvo moglo provesti neki drugi transparentniji postupak javne nabavke.**

Uvidom u provedene **direktne postupke javnih nabavki** konstativali smo da je Društvo tokom godine provedlo 587 direktnih postupaka, od kojih se značajan dio odnosi na istu vrstu nabavku. Naime prilikom nabavki jamskog drveta Društvo je tokom godine putem direktnog postupka nabavke

provelo 28 nabavki ukupne vrijednosti 173.543 KM uglavnom od dva dobavljača („Nahonal Gas“d.o.o.Breza i „Kran“ d.o.o. Olovo). Osim toga, Društvo je kod nabavke HTZ opreme (radnih odijela, rudarskih gumenih čizama i kožnih rukavica) putem direktnog sporazuma provelo više postupaka ukupne vrijednosti 31.900 KM od dobavljača „Melly“ T.O. Breza i Porča d.o.o. Visoko. Također, Društvo je tokom cijele godine nabavljalo kancelarijski materijal od dobavljača „Prospekt d.o.o. Breza putem direktne nabavke u ukupnom iznosu od 9.872 KM. Pored navedenog, Društvo je tokom cijele godine nabavljalo auto gume i rezervne dijelove za vozila, vršilo servisiranje vozila i obavljalo druge slične poslove sa različitim dobavljačima putem pojedinačnih direktnih Na ovaj način, obzirom da se radi o istim vrstama nabavki, koje prelaze 6.000 KM na godišnjem nivou , Društvo nije postupilo u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama BiH prema kojem ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka nabavke.

Preporuka:

- *Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu odabira pravilnog postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja postupka nabavki.*

8. OSTALI NALAZI

8.1 Sudski sporovi

Prema podacima Pravne službe, protiv Društva se vodi 71 sudski spor u ukupnoj vrijednosti od 24.005.194 KM od čega se prema procjeni na izvjesne sudske sporove odnosi 1.298.305 KM. Tužbe se najvećim dijelom odnose na tužbe po osnovu naknade štete, isplate duga i tužbe iz radnih odnosa. Od ukupne vrijednosti tužbenih zahtjeva najveći iznos od 20.314.334 KM se odnosi na potraživanja za isplatu koncesione naknade koju je podnijela općina Breza. Prvobitni tužbeni zahtjev je iznosio 700.000 KM, da bi na pripremnom ročištu održanom 07.07.2015. godine bio preinačen na ukupan iznos od 20.314.334 KM. Ukupni utuženi iznos odnosi se na naknadu za pravo korištenja koncesije za istraživanje i eksploataciju uglja i u ovom sporu Društvo je prvotuženi, a kao drugotuženi je Zeničko-dobojski kanton, a trećetuženi je Federacija BiH. Prema izjavi odgovornih u Društvu, obzirom da Društvo nije potpisalo ugovor o koncesiji nije izvršeno rezervisanje za potencijalne odlive sredstava za obaveze po ovom osnovu. Društvo je na osnovu procjene pravne službe i Odluke Uprave o rezervisanju za sudske sporove od 22.02.2017. godine izvršilo rezervisanja u iznosu od 1.298.305 KM, od čega se na iznos od 1.199.128 KM odnosi na tužbene zahtjeve, a 99.177 KM na procijenjenu vrijednost sudske sporove. Navedenom Odlukom također je definisano da se rezervisana sredstva u iznosu od 1.792.668 KM po osnovu evidentiranih troškova za sudske sporove u 2015. godine u cijelosti storniraju što je za rezultat imalo iskazane prihode od ukidanja rezervisanja (kao razlika navedenih rezervisanja u 2015. i 2016. godini) u iznosu od 494.363 KM. Na osnovu naprijed navedenog Društvo nije na poziciji obaveza za sudske sporove u 2016. godini vršilo nikakva knjiženja rezervisanja za sudske sporove već se efekat ranije iskazanih obaveza za sudske sporove i obaveza za tekuću godinu odrazio na poziciju prihoda.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2016. godine, pokrenulo 9 sudskih postupaka protiv trećih lica, sa tužbenim zahtjevom u iznosu od 53.276 KM, koji se odnose na tužbe po osnovu naknade štete –neosnovanog bogaćenja i neplaćenog duga.

8.2 Potencijalne obaveze

Prema članu 59. Zakona o rudarstvu FBiH, Društvo ima zakonsku obavezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude tj. mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni prethodnih godina, Društvo nije rezervisalo obavezu za obnovu eksplotatisane rude. Društvo je trebalo svake godine procijeniti iznos rezervisanja za vraćanje zemljišta u prvobitno stanje u skladu sa Zakonom o rudarstvu FBiH kao i u skladu sa zahtjevima Zakonskog okvira finansijskog izvještavanja u FBiH. Navedeno može imati uticaja i na finansijski rezultat Društva, a efekat istog nismo u mogućnosti procijeniti.

Također, potrebno je istaći da Društvo ne uplaćuje nikakvu naknadu za vršenje eksploatacije uglja i da nije zaključilo ugovor o koncesiji, a Zakon o koncesiji ni federalni ni kantonalni nikoga ne isključuje od obaveze zaključenja ugovora o koncesiji. Član 18. Zakona o koncesiji ZDK propisuje da su naknade za koncesiju utvrđene ugovorom, prihod kantona i općine na čijem se području predmet koncesije nalazi. Navedeno je imalo za posljedicu da je općina Breza pokrenula sudski spor protiv Društva što je šire pojašnjeno u tačci 8.1 Izvještaja.

Preporuka:

- *Društvo treba na kraju svakog obračunskog perioda procijeniti i izvršiti rezervisanja u skladu sa članom 59. Zakona o rudarstvu FBiH i u skladu sa Zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH.*

9. KOMENTAR

Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza se u ostavljenom roku nije se očitovao na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2016. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2016. godinu.

Rukovodilac Sektora za javna preduzeća:

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Belma Mušinović, dipl.oec., vođa tima

Alida Selimović, dipl.oec., član tima

IV. PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine			
Naziv: Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A) DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
I Poslovni prihodi (od 1 do 4)		34.721.997	27.757.195
1 Prihodi od prodaje robe		276.269	404.266
2 Prihodi od prodaje učinaka		34.284.116	27.190.467
3 Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		-	-
4 Ostali poslovni prihodi		161.612	162.462
II Poslovni rashodi (od 1 do 8)		45.358.026	49.078.177
1 Nabavna vrijednost prodate robe		199.608	319.157
2 Materijalni troškovi		4.496.710	4.236.341
3 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja		28.695.578	30.572.723
4 Troškovi proizvodnih usluga		3.865.968	2.970.522
5 Amortizacija		6.552.699	6.272.292
6 Troškovi rezervisanja		-	1.715.657
7 Nematerijalni troškovi		1.547.463	1.657.452
8 Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka		-	1.334.033
III Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)			
Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		10.636.029	21.320.982
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
IV Finansijski prihodi (od 1 do 6)		260.383	132.407
1 Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		153.103	-
2 Prihodi od kamata		22	64
3 Pozitivne kursne razlike		82.983	107.575
4 Prihodi od efekata valutne klauzule		-	-
5 Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		-	-
6 Ostali finansijski prihodi		24.275	24.768
V Finansijski rashodi (od 1 do 5)		851.521	995.583
1 Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima			
2 Rashodi kamata		429.070	421.927
3 Negativne kursne razlike		422.451	573.656
4 Rashodi iz osnova valutne klauzule		-	-
5 Ostali finansijski rashodi		-	-
VI Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)			
Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)		591.138	863.176
VII Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0			
VIII Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0		11.227.167	22.184.158
OSTALI PRIHODI I RASHODI			
IX Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)		867.549	115.322
1 Dobici od prodaje osnovne imovine		218	74.630
2 Dobici od prodaje investicijskih nekretnina		-	-
3 Dobici od prodaje bioloških sredstava		-	-
4 Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		-	-
5 Dobici od prodaje materijala		-	-
6 Viškovi		241	-
7 Naplaćena otpisana potraživanja		78.563	15.204
8 Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		-	-
9 Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi		788.527	25.488

X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	884.871	882.706
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	-	-
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	-
6	Manjkovi	-	270
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	-	12.516
9	Rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi	825.276	820.965
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	7.322	767.384
	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	32.384	3.896
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti osnovne imovine	32.384	3.896
	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	62.801	20.479
2*	Umanjenje vrijednosti materijalne osnovne imovine	-	-
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
4*	Umanjenje vrijednosti zaliha	62.801	20.479
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	-	-
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	-	-
	DOBIT ILI GUBITAK OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinitog poslovanja prije poreza		
XIV	Gubitak od neprekinitog poslovanja prije poreza	11.203.979	22.716.659
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinitog poslovanja		
XVI	Neto gubitak neprekinitog poslovanja	11.203.979	22.716.659
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA		
	Prihodi i dobici iz osnova prodaje i uskl. vrijednosti imovine namijenjene prodaji i obustavljenog poslovanja	-	-
	Rashodi i gubici iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti	-	-
	Gubitak od prekinutog poslovanja		
XVII	Neto dobit perioda		
XVIII	Neto gubitak perioda	11.203.979	22.716.659
B)	OSTALA SVEOBUVATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda		
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	11.203.979	22.716.659

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2.2017. godine

Direktor
Ćamil Zaimović

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine
Naziv: Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. – Breza

Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
	Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5
A K T I V A				
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	189.861.066	82.038.169	107.822.897	107.899.329
1 Nematerijalna sredstva	159.167	109.093	50.074	52.082
2 Nekretnine, postrojenja i oprema	187.422.265	81.892.352	105.529.913	105.200.543
3 Investicijske nekretnine	-	-	-	-
4 Biološka sredstva	-	-	-	-
5 Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	43.565	-	43.565	43.566
6 Dugoročni finansijski plasmani	893.730	36.724	857.006	796.365
7 Druga dugoročna potraživanja	1.342.339	-	1.342.339	1.806.773
8 Dugoročna razgraničenja	-	-	-	-
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-	-	-
C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	6.786.906	4.145.339	2.641.567	2.555.934
1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	2.154.933	1.473.151	681.782	1.123.065
2 Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	4.361.973	2.672.188	1.959.785	1.432.869
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-	-	-
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	1.760.407	-	1.760.407	-
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	198.408.379	86.183.508	112.224.871	110.455.263
II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	107.495.721	-	107.495.721	75.178.221
UKUPNO AKTIVA (I+II)	305.904.100	86.183.508	219.970.592	185.633.484

P A S I V A				
A) KAPITAL (1 do 10)	-	-	-	7.538.757
1 Osnovni kapital	41.995.813	-	-	40.296.795
2 Upisani neuplaćeni kapital				
3 Emisiona premija				
4 Rezerve	19.145.597	-	-	19.145.597
5 Revalorizacione rezerve	27.409.214	-	-	29.261.388
6 Nerealizovani dobici				
7 Nerealizovani gubici				
8 Neraspoređena dobit	9.057.376	-	-	6.999.405
9 Gubitak do visine kapitala	97.608.000	-	-	88.164.428
10 Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
B) DUGOROČNA REZERVISANJA	3.880.224	-	-	4.174.717
C) DUGOROČNE OBAVEZE	10.167.799	-	-	7.581.004
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	3.045.468	-	-	3.251.265
E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)	95.131.380	-	-	87.909.520
1 Kratkoročne finansijske obaveze	6.187.004	-	-	4.932.073
2 Obaveze iz poslovanja	14.751.549	-	-	14.768.481
3 Obaveze iz specifičnih poslova	-	-	-	-
4 Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	70.971.870	-	-	64.476.364

5	Druge obaveze	2.198.583	-	-	2.837.564
6	Obaveze za PDV	402.100	-	-	440.513
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	620.274	-	-	454.525
8	Obaveze za porez na dobit				
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA				
	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE				
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	112.224.871	-	-	110.455.263
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva	107.495.721	-	-	75.178.221
	UKUPNO PASIVA (I+II)	219.720.592	-	-	185.633.484

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2.2017. godine

Direktor:

Ćamil Zaimović

**Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine
(INDIREKTNA METODA)**

Naziv Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. – Breza

	O p i s	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		(11.203.979)	(22.716.659)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+		
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	6.552.609	6.272.292
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	40.816	(25.675)
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	-	-
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	-	-
9	Ukupno (2 do 8)		6.593.515	6.246.617
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	441.283	905.634
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	(323.143)	113.797
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(19.390)	(61.236)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(730.504)	244.604
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	81.886	530.811
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	9.726.769	15.365.430
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-	-
17	Ukupno (10 do 16)		9.176.901	17.099.040
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+ - 9+ - 17)		4.566.437	628.998
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		2.503.745	1.299.108
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela			
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+		
23	Prilivi iz osnova kamata	+	60.106	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	2.443.639	1.299.108
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		196.736	-
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	-	-
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		2.307.009	1.213.876
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)			
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		5.427.274	3.532.771
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	1.699.018	2.977.861
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	2.774.788	(559.818)
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	846.615	803.723
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	106.853	311.005
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		12.846.841	4.838.773

39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	2.956.752	3.001.068
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	1.248.998	150
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	8.641.091	1.837.555
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)			
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		7.419.567	1.306.002
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		6.873.446	1.842.874
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		7.419.967	1.306.002
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		-	536.872
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		546.121	
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		609.211	72.339
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		63.090	609.211

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2. 2017. godine

Direktor:
Ćamil Zaimović

Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine									
Naziv: Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. – Breza									
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulir. neraspor. dobit/ nepokriveni gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5+7)	MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. Stanje na dan 31.12.2014. g.	40.296.795	29.261.388		19.145.597	(65.447.769)	23.256.011		-	23.256.011
2. Efekti promjena u računov.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odn. 01.01.2015. g.	40.296.795	29.261.388		19.145.597	(65.447.769)	23.256.011		-	23.256.011
5. Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobici/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u dr.valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-	-	-	-	(22.716.659)	(22.716.659)	-	(22.716.659)
9. Neto dobici/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	-	-	6.999.405	6.999.405	-	6.999.405
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala								-	-
12. Stanje na dan 31.12.2015.godine, odnosno 01.01.2016. godine	40.296.795	29.261.388		19.145.597	(81.165.023)	7.538.757		-	7.538.757
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvještaj o finansijskoj reviziji
Zavisnog društva Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza za 2016. godinu

15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., god., 01.01.2016. g.	40.296.795	29.261.388		19.145.597	(81.165.023)	7.538.757		-	7.538.757
16. Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	(1.852.174)		-	-	(1.852.174)		-	(1.852.174)
17. Nerealizovani dobici/gubici po osn. finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-			
18. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-	-	-	-	-		-	-
19. Neto dobici/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	(11.203.979)	(11.203.979)	-	(11.203.979)
20. Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	2.057.971	2.057.971	-	2.057.971
21. Emisija dion.kapit. i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	1.699.018	-	-	-	-	-	1.699.018	-	1.699.018
22. Stanje na dan 31.12.2016. god.	41.995.813	27.409.214		19.145.597	(90.311.031)	(1.760.407)		-	(1.760.407)

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.2.2017. godine

Direktor:
Ćamil Zaimović

Do okončanja revizije, Nadzorni Odbor nije donio Odluku o usvajanju Izvještaja o radu i poslovanju sa bilansom stanja i uspjeha i podnio Skupštini Društva na usvajanje. U Zabilješkama uz finansijske izvještaje data je izjava da su svi finansijski izvještaji **u značajnoj mjeri** sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).